

UJVIDÉKI HÍRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	24 korona
Negyedévre	6
Egy hónapra	2
Egyes szám ára mindenütt 8 fillér.	

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő:
MAYOR JÓZSEF.

Felolvasó szerkesztő:
DR. KÖNIGSTÄDTLER OTTÓ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 7.

Megjelenik
hétfo kivételével mindennap.
Telefonszámok: Szerkesztőség 400.
Kiadóhivatal 180. — Nyomda 122.

Másodizben

tárgyalt Budapesten a monarchia külügyminisztere a testvérállamok külügyi politikáját érintő kérdések felett. Ez a mind gyakorlatibbá váló érintkezés Czernin és a magyar közelet vezető egyéniségei között nem csupán demonstratív jellegű, hanem kifejezője annak a gondolatnak, hogy a kettős monarchia külügypolitikájának irányításában Budapestet illeti a vezetőszerep.

A háboru eleje óta elég sok bizonyíték került napvilágra ama szétdaraboló haditerületek és igazolására, amelynek élet ellenségeink Ausztria-Magyarország ellen irányították. Minthogy fegyverünk győzelme ezt a nagy horderejű tervet kettévágta, a monarchiára az a feladat hárul, hogy a háboru után erejének legteljesebb virágzásában mutatkozzék Európa előtt. Erre a feladatra pedig kétségkívül csak akkor lesz képes, ha a szlávság és némeiség ausztriai harcának változásaitól sikerül a maga nagyhatalmi presztízst teljesen függetleníteni. Külpolitikánk vezetője tehát szerencsés kézzel nyúl a kérdés megoldásához, amikor minden nagytfontosságú kérdésben kifejezésre juttatja azt a meggyőződését, hogy a monarchia nagyhatalmi súlypontja a mult hagyományaihoz képest Budapest földjén áll legbiztosabban s a magyar állami élet szilárdságában találja legerősebb biztosítékát.

Hatalmas békenyilatkozatát, a melynek erejétől az egész világ sajtója és politikai élete visszhangzott, itt mondta el Czernin első látogatásakor. Ez a nyilatkozat kifejezésre juttatta annak a legfelsőbb helyen is elismert álláspontnak az igazságát, hogy a kettős monarchia állami színeit az erős, önálló és hatalmas Magyarország nyomatékosabban fejezi ki a sokféle nemzeti törekvés lázában égő Ausztriánál. Czernin mesélni látogatása mintegy újabb záloga ennek az epoly szerencsés, mint politikai agygyűmölcsöző megismerésnek. A lövészárk hős magyar zredjeinek sorozatos diadalát méltóan fogják beállítani a történelembe azok a diplomáciai sakkhuzások, amelyek a magyar állami önállóság keretében legnak kinőni és a béke nagyszerű épületének oszlopait szolgálni.

Rohamunk a Hétközségen.

— Osztrák-magyar vezérkarai jelentés. —

Budapest, november 15

(Hivatalos.) OLASZ HARCTÉR: A Hétközség fensikján tegnap osztrák-magyar zászlóaljakkal rohammal elfoglalták a Monte Castel Gombrot. A Sugana-völgyben az ellenséget Primolanon túl vetették vissza. Feltrétől dényugatra támadásaink tért nyertek. A Plave mellett nem volt lényeges esemény.

KELETI HARCTÉR: Semmi újság.

ALBÁNIA: Ochridától nyugatra a franciák legelőli lévő állásalkba visszahúzódtak.

A vezérkar főnöke.

Sikeresebb harcok Flandriában.

— Német hivatalos jelentés. —

Berlin, november 15

A nyugati harcok híradása:

NYUGATI HARCTÉR: Tüzérségünk tevékenysége a páris és ködös időjárás mellett általában mérsékelt maradt. Este azonban Dixmuidennél és a flandriai harctér egyes szakaszain nagyobb erőre fokozódott. Sikeres felderítő harcokban foglyok és géppuskák jutottak kezekre.

KELETI HARCTÉR: Nagyból hadicselekmény nem volt.

MACEDON ARCIVONAL: Az Ochrida tótól nyugatra a franciák magasiati állásokat őrítették ki.

OLASZ ARCIVONAL: A Fonzaói és Feltrai hegységben déli irányban előnyomuló osztagaink harci érintkezésben állnak az ellenséggel. A Plave alsó folyásánál semmi újság.

Ludendorff, első főszállásmeister.

Huszezer rubelt lűzték ki Kerenszki fejére.

Az ántánt tárgyal a Lenin-kormányal.

Stockholm, nov. 15.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Stockholms Tidningen je lenli Pétervárról, hogy az uj kormány huszezer rubelt díjat tűzött ki Kerenszki fejére. Az orosz fogalmi munkások szövetsége, amelyből Oroszországban az egész vasúti forgalom függ, csatlakozott a bolshevikkehez.

Berlin, nov. 15.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Az Oroszországból beérkezett jelentések még ma sem teszik lehetővé, hogy határozottan és végleg megállapítsuk, kinek a kezében van a hatalom. Még a Wolff ügynökség által kiadott jelentések is ellentmondanak egymásnak. Ellenőrizhetetlen svéd és svájci hírek még jobban összezavarják a dolgokat. Mindenestre fontos körülmény az, hogy az entente egyáltalán nem szakitott meg a Lenin-kormányal, amelyet tehát nem tart bukott-nak. A svájci térszélből érkező jelentések mind Kerenszki vereségéről szólnak.
A Havas-ügynökség pétervári

jelentése szerint kedden reggel az uj kormány küldöttsége jelent meg a főhadiszálláson, hogy birtokba vegye a hadsereg vezetését. A Central News hírfő es i pétervári jelentése szerint az entente ottani követői még nem határozottak az uj kormányal szemben való magatartásuk felől. A következő kormányai utasítását várják. Az orosz főhadiszállítás nincs többé Kerenszki mellett, még pedig azóta, mióta a Kerenszki mellett álló tábornokok a Gatsinában levő csapatokhoz mentek.

A Morning Post jelenti, hogy az uj kormány hét megbízottja megérkezett a főhadiszállásra. A Daily News szerint a bolshevikiek békeprogramja csodákat művel Oroszországban. A Secolonnak jelentik Szent-Pétervárról, hogy az ottani olasz nagykövet kormányától utasítást kapott, hogy az uj kormányával kezdje meg a formális érintkezést.

A király a fronton.

Görs, nov. 15.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A király ma meglátogatta az első Isonzo-hadsereg parancsnokságát, majd Jenő főherceg tábornagy parancsnoksága alatt levő szélső hadműveleti területet kerestett fel. Délután a király visszatért állomáshelyére.

Magyary-Kossa aiezredes a 6-os honvédek uj parancsnoka

Szabadkáról jelenti tudósítónk, hogy a 6. honvédegyalozred pótlászlóaljának közkedvelt parancsnoka Marton Aladár ezredes néhány nap mulva a frontra megy, hogy egy dandár parancsnokságát átvegye és a harctéren teljesítse kötelességét.

Marton ezredes távozása jelenlegi állomáshelyéről bennünket is érdekel, mert Ujvidék katonai szolgálót teljesítő polgárainak nagy része hozzá volt beosztva, a 6. honvédegyalozred közelébe.

Tegnap délután búcsuzott távozó ezredesétől a 6. honvédegyalozred. A búcsu melegsége, megtatottsága bizonyítéka volt annak a ragaszkodó szeretetnek, mellyel bajtársal körülöveztek.

Utódja Magyary Kossa Béla aiezredes lesz, ki már Szabadkán van, hogy a parancsnokságot átvegye. Magyary-Kossa még nemrégiben a hatos honvédek kötelekeiben szolgált, onnan a pécsi 19 eszekhez, majd a budapesti 1-es honvédekhez helyezték át.

A mult évben nagy családi tragédia sújtott le az akkor még őrnagy Magyary Kossa Béla. A harctérről érkezett meg Ujvidékre, ahol az állomáson fiatal felesége várta. Az asszony nem vette észre, hogy a vonat közeledik a háta mögött, amely halálra gázolta. Magyary-Kossa már csak felesége holttestéhez érkezett meg.

A 6-os honvédek uj ezredparancsnoka ujvidéki földünk, Szlavy János közjegyző sógora, ami bizonyára nagy örömet szerez az ehhez az ezredhez tartozó ujvidéki hősöknek.

Az olasz szocialisták békeindítványa.

Berlin, nov. 15.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Az Avanti jelenti, hogy a szocialisták hétfőn békeindítványt terjesztettek a kamara elé. A Daily Telegraph szerint a kormány ünnepélyesen ki fogja jelenteni, hogy fenntartja ügyeit az ellenséges uralom alatt levő olasz területekre és az Adriára.

Német estí jelentés.

Berlin, nov. 15.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Wolff-ügynökség jelenti: Nyugaton és keleten nem volt nagyobb harci cselekmény. A Brenta völgyben két oldalt levő hadseregeink kisebb előrehaladást teittek.

Számoskodjunk.

Az Ujvidéki Hírlap vendégszeretét kell igénybevennem, hogy az illetékes tényleg az egy közönséget igen érdeklő ügyben arra a körülményre irányítsam, miszerint a bizonyára indokolt késedelmeskedésük milyen érzéseket vált ki a közönségből és mennyire kellemetlen és feltehető: airtalan mende-mondára ad módot.

A háborús közelítések kötelesege arra kényszerítette Ujvidék város tanácsát, hogy Ujvidéken is létesítsen hatósági elöljárókat, mely ma, a háború negyedik évében nem az az ideális, de még átlagos sem, mint amilyent számos más városban: Szegeden, Nagyváradon, Miskolcon, Pécsen és más helyeken tapasztalunk és amelyeket töltök megirigyelünk. A város két évig ugyszólván kizárólag *sértéskülalással* foglalkozott, amit annál is inkább könnyen és eredményesen tehetett, mert a háborús konjunktúrák felhasználására bőséges alkalom volt. A hadvezetés a második szerbiai offenzívák befejezéséig, tehát 1915. tél végéig Szerecséget evakuáltatta és az ottlevő hatalmas sérülésmennyiség korlátlan mennyiség jutott *igen jutányos* áron a hatósági szerződés rendelkezéseire. A hatósági közelítések semmiesetre sem a megzavarodás, a tökégyűjtés, a jövedelmek aránytalan felhasználása, a konjunktúra felhasználása a célja, hanem *altruistikus alapon* szolgálja a közönséget, amely képtelen önmagát ellátni. Hogy a város milyen módon felelt meg ennek a *fő elvi álláspontnak*, nem tudjuk, mert a háború negyedik évében is a sötétben tapogatózunk.

Anélkül, hogy szavainak bárki is más értelmét tulajdonítson, mint amit én akarok azoknak adni, ki kell jelentenem, hogy súlyos hiba a városi tanács részéről, hogy ismételt *sértéskülalás* és ugyanannyi *igérete dacára*, *ma sem állanak rendelkezésünkre azok az elszámolások*, amelyek nekünk késedelmes elkészítése folytán a városi tanácsra nézve az lett a következménye, hogy a közönség körében mendemondák keltek szárnya, amelyek igazságtalanok, de legalább is erősen túloztak. Az emberek lántáziája, amelyet a háborús izgalommal járó idegesség is hevítt már, *óriási összegű burgonyauzleti veszteségekről* és *horribilis nagyságú utazási számlákról* regél.

A *valóság feltárásával* a rágalmakat egyszerűen lehetne az emberek torkára torlasztani. De késedelmeskedéssel, huzavonával csak újabb tápot adnak a vádaskodásnak. Ezek az intenciók vezetnek engem, amikor *nyolc hét*lezt elzúli megjelentem *Profuma Béla* polgármesterrel és elmondottam neki mindazt, amit városi részre garáttalanul beszélnék. De elmondottam azt is, hogy lelkiismeretes újságírói kötelességemet teljesíttem, amikor ezeknek a vádaknak *utánajártam*. Ennek kapcsán azután olyan *megállapításokat tettem*, amelyek bizonyos *rendeléseiket és szabályellenességeket tártak fel* ellm.

Az újságíró kötelessége lett volna azokat a nyilvánosság elé hozni. Mint *ujvidéki* polgár és *tövényhatósági bizottsági* tag várom jó híret illetően ilyen cikk következményeitől és azért, — ami pedig egy újságírónak nehezebb esik — arra határoztam el magam, hogy a cikk megírásától *előllok*, de mint biz. tag közöltem aggályaimat *Profuma Béla* polgármesterrel és kértem, hogy adjon arra módot, hogy ezeket a számadásokat *bizottságilag* megnézhessük. *Kubinyi Károly dr. biz. taggal* kértem erre a polgármester urat, aki *készségesen* hozzárúlt minden *propozíciónkhoz* és a mi *kérdésünkre*, javaslatunkra állított össze az a *nyolcas bizottság*, amely a számadásokat fölülvizsgálja. Mi kértük, hogy a *nyolc tagból öt munkapárt legyen*, nehogy *pártelfogottsággal* vádoljanak, sőt mi hoztuk javaslatba a megválasztandók névsorát.

A közgyűlés 7 hete küldte ki ezt a *nyolcas bizottságot*. *Azóta sem történt semmi*. Pedig a helyes az lett volna, hogy az *első 24 órában* összejöjjen ez a bizottság. Vádakról, aggodalmaskodó bizonytalanságról volt szó, ezeknek 24 óra belüli kellett volna a szemébe nézni.

De nem! *A taracsnak nem volt sürgős*.

De ha nekik nem, nekünk *igenis sürgős*, nekünk nincs kedvünk tovább várni, *látni és tudni akarunk mindent*. Ezért *küldtek* minket a *torony alá*. *Es erre vállalkozunk*.

Kötelességünket akarjuk teljesíteni, amikor, *türelmünk elfogytával*, — minden érzelmi szempontot félretéve, — *kérdjük* tisztellett: *mikor számoszkodunk?*

Kérem a polgármester urat, hogyha nem *ülködik* nagy nehezségbe, a *nyolcas bizottság* ülését vasárnapra vagy ünneppalra kitűzni, mert én azon jelen szeretnék lenni és Budapesten tartózkodom állandóan. Ez csak kérelem, amely ha beleilleszhető a többiek szabadejével, ugy annak teljesítését kérem. Szívesen venném, ha jelen lehetnék, mert nem kellene az általam elmondani szándékozottakhoz e lap hasábjainak vendégszeretét igénybevennem.

Mayor József.

Ellent érdeklítő. Szalonát akart kicsempészni.

A kir. ügyesség vádat emelt *Ispán Miláné*, születési *Nagy Mária* 46 éves gyurgyevői születésű, zimonyi lakos ellen *árdrági* visszaélés miatt, meri az asszony Ujvidéken engedély nélkül 48 kg szalonát, tehát a saját házi szükségletét meghaladó mennyiségben *összevásárolt* kilogrammonként a maximális áron jóval lelt 14 koronáért és azt Zimonyba akarta kicsempészni.

Ma tartotta ebben az ügyben a főbírályást az *ujvidéki kir. fővárnai* és *büdnök* mondta ki *Ispán Miláné* az *árdrági* vétségében és ezért 3 napi fogházbüntetésre átváltoztatható 30 korona pénzbüntetésre ítélte el. Az ítélet jogerős.

Az adóhivető bizottság munkája Óriási adóilletékes Temerinben.

Az adóhivető bizottság már három nap óta Temerin község adóilletéket tárgyalja nagyon szép eredménnyel az *ujvidéki városházán*. A tárgyaláson a felek nem zúgolódnak a rájuk kivetett jóvedelem, vagyon és hadinyereségadó ellen és a bizottság — melyben *Wagner Vilmos dr. elnöklésével* *Kohut Ödön* pénzügyi titkár előadó, *Mészáros Antal* jegyző és *Pály József ny. állatorvos Ökérrel*, *Reiter László földbírtokos* és *Löwinger Izidor* kereskedő *Ujuttakról* és *Bolcz Jakab földbírtokos Ökérrel*, *bizottsági tagok* foglalnak helyet, — zavartalan gyorsasággal végezheti munkáját.

Temerinben, ebben az amugy is gazdag községben előreláthatólag nagyon dus aratása lesz a kinstárnak. Eddig a háromnapos tárgyalások alatt a legnagyobb adót *Deák János* sertéskereskedőre vetették ki, aki 22053 koronára adóalapon 783 korona jövedelemadót, 326000 korona adóalapon 277 korona vagyonadót és 1914-re 57540 korona adóalapon 8008 korona és 800 korona 80 fillér, 1915-re 198040 korona adóalapon 53814 korona és 5381 korona 41 fillér, 1916-ra 14415 korona adóalapon 921 korona 50 fillér és 92 korona 15 fillér hadinyereségadót és pótlókat köteles fizetni.

Deák Jánosra tehát összesen 70907 korona 20 fillér jövedelem, vagyon és hadinyereségadó veteti ki az adóhivető bizottság.

Bécsi Információ. Czernin tárgyalásairól.

Bécs, nov. 15.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A megbeszéléseken, amelyeket *Tisza* hisván gróf a közös külügyminiszterrel folytatott, bir szerint a delegáció kérdése került szóba. Ezenkívül a lengyel kérdést és a cseheknek az osztrák képviselőházban Magyarország ellen intézett támadásait is megbeszéltek. *Tisza* biztosította *Czernin*et, hogy a munkapárt a delegációban, ahol szintén többségben van, támogatni fogja az ő külpolitikáját, de a cseh támadások dolgában és a lengyel kérdésben bizonyos megnyugtató nyilatkozatokat kíván, hogy így a munkapártnak a *Czernin-féle* külpolitika támogatását megkönnyítse. Hir szerint *Czernin* megígérte *Tiszának*, hogy ezeket a megnyugtató felvilágosításokat megadja. *Czernin* a legjobb benyomásokkal tért vissza *Budapestről* Bécsbe.

Mint értesülünk, *Czernin* gróf legközelebb ismét *Budapestre* megy, hogy behatóbb megbeszéléseket folytatson olyan személyiségekkel, akikkel most az idő rövidsége miatt nem tárgyalhatott.

Osztrák-magyar esli jelentés.

Sajtóhadiszállás, nov. 15.

Konrad báró tábornagy hadseregét tovább haladnak előre a *Sugana-völgyben*.

Uj menetrend lépett életbe. Vonatok indulása Ujvidékre és Ujvidékről.

Tegnap éjjel után egy perccel lépett életbe a Máv. ujonnan felémelt személydíjszába és az első nap eredményéről sietünk beszámolni. Az eredmény kedvezőnek mutatkozott az első napon, smernyben már a tegnap hajnal, ugynevezett csikés-vonaton sokkal kevesebben utaztak, mint szoktak az előtt. Az első nap tapasztalatai tehát amellett szólnak, hogy a vasut ki-méletlen császárvágása jó eredménnyel járt és jó orvoságnak fog bizonyulni a mai bevezetési viszonyok ellen. Szükségesnek látjuk ezt azért is regisztrálni, mert vártlan ez az eredmény, a mai péntek-estében nem nagyon számítottunk arra, hogy bámiily horribilis emelés is csökkenteni fogja az utasok számát. Az új renddel sok hajtó volt ma, az első napon a vasuti pénztároskisasszonyok. Sokan ugyan, akik elsőosztályú jegyet váltottak, amikor megbízották, hogy tegnapot fogva negyven koronába kerül az első osztály Ujvidékről Szabadkára, kiscseréltették második, sőt harmadik osztályra az elsőosztályú jegyeiket.

Ma éjjelkor ismét meglepetés éri az utazni akarókat: az *ujvidéki vasuti menetrend* ugyanis megváltozik. Az új rend szerint a *Balkán-vonat* indul Ujvidékről reggel 8 óra 36 perccel, érkezik *Budapestre* 2:29 perccel délután. *Budapestről* a *Balkán-vonat* indul 2:19 perccel, Ujvidékre érkezik 7:55 perccel este. Gyorsvonat csak katonáknak indul Ujvidékről 7:38 perccel reggel, *Budapestre* érkezik 2:20 perccel délután. *Budapestről* indul 1:15 perccel délután, Ujvidékre érkezik 7:04 perccel este.

Samélyvonat indul *Budapestről* 7:30 perccel reggel, Ujvidékre érkezik 4:57 perccel délután; indul Ujvidékről tovább 5:21 perccel délután. Samélyvonat indul Ujvidékről 7:58 perccel este, *Budapestre* érkezik 5:45 perccel reggel. A fél 11-es vonat marad amint volt. A csikés-vonat indul Ujvidékről 4:26 perccel reggel, *Szabadkára* van reggel 7:46 perccel. *Szabadkáról* indul 6:26 perccel este, Ujvidékre érkezik 9:26 perccel, *Budapestről* indul 11:30 perccel este, Ujvidékre érkezik 8:03 perccel reggel.

Az olasz szentegység.

Zürich, nov. 15.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Az *olasz kamara* tegnap ülést tartott, amelyen *Boselli*, mint a ház legidősebb tagja egy napirendi javaslatot nyújtott be, amely szerint a képviselőház és a kormány utólag nyilvánosságra hozza a nemzet egészségét és a válság ki a szükséges hadsereget az olasz és a szövetséges csapatokból az ellenség inváziójának elhárítására. A javaslatot óriási többséggel elfogadták.

Nincs más francia minisztereink.

Páris, nov. 15.

Poincaré elnök több kiváló francia politikusot fogadott kihallgatáson, de döntés még nem történt.

Katonatisztek és közszolgálati alkalmazottak meneti díjkezdménye.

A kereskedelemügyi miniszter a november 15-ikén életbelépett új személydíjazással kapcsolatban a tényleges és nyugdíjdományú katonatisztek és katonai tisztviselők részére formaruhában való utazás esetén, továbbá az állami, törvényhatósági és az egyéb polgári közszolgálati tényleges és nyugdíjas alkalmazottak és ezek családtagjai, nemkülönben a magyar és horvát országgnyűlési képviselők részére, szóval mindhárom igény jogosultak részére, akik eddig megfelelő arcképek igazolvány alapján feláru menetjegy váltása mellett utazhattak, azt a külön menetkezdményt adta meg, hogy a magyar államvasutak és a kezeletűkben levő magán- és helyi érdekű vasutak vonalán november 15-től a használandó vonatnevek megfelelő alsóbb kocsiosztályon féljegy, a gyorsvonat harmadik osztályában pedig a személyvonat harmadik osztályú féljegy váltása mellett utazhatnak. Az arcképek igazolványt megfelelő szövegű bélyegzővel ellátott később fogják ugyan ellátni, azonban a magyar államvasutai jegypénztáraknál ez a külön kedvezmény felárnyegy váltására jogosító arcképek igazolvány alapján a most emlelt felbélyegzés nélkül is igénybe vehető.

Az ántánt feláldozta Veneziát.

Zürich, nov. 15.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Zürcher Post írja: A Plavevonal mögött a legközelebbi szakasz a Brentano-vonal. Ha az ántánt hadvezetősége Venezia feladását határozta el, ez tisztán katonai okokból történt, mert a Garda-íó — Adige-vonalon kedvezőbb viszonyok között lehetne berendezni a védelmet. Ez esetben természetesen nagyon értékes területeket kellene az ellenségnek átengedni. Idegen hadvezetőségnek könnyebben esik az ilyen elhatározás, mint az olaszok és ma a hadműveleteket már nem az olasz vezérkar, hanem Foch és Roberts vezették.

Basel, nov. 15.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Daily Chronicle írja: A szövetségeseknek Oroszországba küldött segítő csapatai ugyilátszik még nem e'ég támaszkodnak arra, hogy az ellenséget feltartsák. Ha az ellenséges hadvezetőség — mint ezt Lloyd George is elismeri — csakugyan főlényben van, akkor még idejében fel kell adni más olasz területeket is. Most már nemcsak arról van szó, hogy Oroszországot megmentsék, hanem az ántántnak a végleges győzelmet is meg kell szerezni.

Cadorna nem megy nyugatomba.

Hága, nov. 15.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Francia lapok jelentése szerint Cadorna mégis engedett annak a felszólításnak, hogy Oroszországot képviselje a legfőbb haditanácsban.

Lakáshivatalt kell Ujvidéken is felállítani.

Alighogy megjelent az új lakásrendelet, máris keresik rajta a kívánó ajtókat. Ujvidéken már több élelmes háztulajdonos meg is találta a nyílját. Vannak olyanok, akik a boltbérletek emeltek 10—100 percentsal és akadnak, akik a lakbérteliek felemelési jó néhány százalékkal.

A kormány most megjelent rendelete szerint a helygymiszter a várost vagy községet lakáshivatal felállítására kötelezheti. Amennyiben nem állítandnak fel lakáshivatalt, úgy a lakáshivatal tennivalóit a tanács által kijelölt tisztviselő, községekben pedig a főszolgabíró szakkértők meghallgatásával végzi el, de csak a helygymiszterrel kapott külön felhatalmazás alapján. Amennyiben a polgármester lájja el a teendőket, úgy ő ezt helygymiszter felhatalmazás nélkül is megteheti. A lakáshivatal elnökből ennek helyetteséből és a szükséges számú bizottsági tagokból áll. A lakáshivatal elnökét, helyettesét, tagjait a tanács választja, községekben pedig a főszolgabíró jelöli ki felerészben háztulajdonosokból, felerészben bérlelőkből. Tagok csak férfiak lehetnek. A lakáshivatalnak rendkívül sok teendője van. Nyilvántartja a megíresedő lakásokat. A háziurak kötelessége a megíresedő lakásokat bejelenteni és a lakó csak a lakáshivatal által kiállított igazoló jeggyel költözhetik be.

Aki lakást keres, azt a lakáshivatalnál jelentni kell. A hivatalnak joga van lakásokat, fodahelyiségeket rekvirálni, amennyiben a lakásinség ezt szükségesé teszi. Alttalban a lakáshivatal nélkül a háziur ugyszólván semmit sem tehet. A lakáshivatal határozata nélkül a lakbért nem lehet emelni, mivel pedig Ujvidéken november 10-ike után a háziur felmondási, illetve béreemelési joga elvben is megszűnik és a lakáshivatal még nem kezdte meg működését, tehát a legközelebbi béreemelés csak február elsejétől kezdődhetik.

Mindenesetre célszerű lenne Ujvidéken is minnél előbb beállítani a lakáshivatalt.

Akik lopásra szövetkeztek.

Elítélt alsókaboli leányok és menyecske.

Pavlovics Olga 27 éves és Golub Paulina 24 éves leányok összebeszéltek Zsivanov Tosáné született Jovisin Vuka 25 éves alsókaboli menyecskével, hogy bejönrék Ujvidékre és itt az üzletben lopni fognak.

A terv valóra is váltották és elsőnek Kron Károly üzletbe mentek be vásárlás ürügye alatt, ahonnt holmikat loptak el. Ugyanezt több más, különböző ujvidéki üzletben is megírték.

Végül rajtaesték a fúriangos nők bünszövetkezetét és a királyi ügyészség vadjára a megírtott fúriangyalón az ujvidéki kir. törvényszék lopás bűntette miatt Zsivanov Tosánét 6 hónapi börtönrre, Pavlovics Olgát és Go-

lub Paulinát pedig 2—2 hónap fogházbüntetésre ítélte el. Az ítélet jogerős.

Ugyancsak ma tárgyalta az ujvidéki törvényszék Osztoity Milica öbetsci hajadon büntűgét is, aki egy fiatalkoru leánnyal szövöttekve, Öbetscen szolgálatadójától, özvegy Milovanov Szimonótól 200 korona kezespénzt és nagymennyiségű ruhásműveket loptott el. A törvényszék Osztoity Milicát, a tolvaj cselédét 6 hónapi börtönrre, a fiatalkorut pedig 2 hónap fogházra ítélte el. A két cseléd orgazdái Tomity Danica és Pavlov Ljubica 14—14 napi fogházbüntetését kaptak. Az ítélet jogerős.

Elítélt háziur.

Emelni akarta a házbérl

Goldberg Illés háziur, a Kosulh Lajos-utca 23. számú ház boldog birtokosa, aki a tavasszal vásárolta meg ezt a házat, Kopp Johanna bérlelőnek, aki szegény, fellábu varró, havi 40 koronás lakbért a törvény ellenére 50 koronára akarta felemelni. Megígyezendő, hogy Kopp Johanna csak 32 koronát fizetett régebben két kis szobából álló lakásáért és 40 koronára már az új háztulajdonos emelte fel a házbért, amikor a házat átvette.

Följelentésre az ügy az ujvidéki rendőrbírószág elé került, amelynél ma tartotta meg a tárgyalást az árdárgató háziur és a szegény varró nő ügyében Wachl János tb. fogalmazó, mint rendőrbíró. A tárgyaláson, mintán a háztulajdonosról beigazolódott, hogy a törvény ellenére tényleg felemelte a lakója házbérlét, a rendőrbíró Goldberg Illést 500 korona pénzbüntetésre ítélte el, ami nemízetés esetén fogházbüntetésre átváltoztatható.

Goldberg Illés az ítélet ellen felebbezést jelentett be a városi tanácshoz.

Konrad tábornagy autóbalesete.

Innsbruck, nov. 15.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Mint utólag közlik Konrad báró tábornagy hallfőn nájdnem autóbalesetnek tett az áldozata. Amikor déli irányból Bozen felé hajtott, a sofőrje nem vette észre, hogy meráni vasut sorompója le van bocsátva. Az autó nekiment a sorompónak és összetört, Konrad szerencsére sebesülés nélkül maradt, a sofőr könnyebb sérüléseket szenvedett.

Hindenburg jóstata.

Bécs, nov. 15.

Szilveszter dr. az osztrák képviselőház volt elnöke a néppárt ma esti politikai értekezleten a következő érdekes kijelentést tette: Ez év január 17-én alkalmam volt a német nagyhódhadiszálláson Hindenburg és Ludendorff tábornagykakkal beszélni. Hindenburg a következőket mondta nekem: Egészen bizonyos, hogy Oroszország még ez évben össze fog omlani. A kis királyuk már most is egészen melankolikus.

HIREK.

A pármal herceg kitűntése. A sajtózáslárol jelentik: A király Felix pármal hercegnek megíntetés alkalomával tanusított önfeláldozó magatartása elismeréséül az arany vitézségi érmét adományozta. Kitanúsítta még a király a menésben résztvevő valamennyi tisztet és altisztet.

Eihunyt títkos tanácsos. Ungvárról jelentik, hogy ott ma délután Kende Péter országgyűlési képviselő valóságos belső títkos tanácsos 76 éves korában meghalt.

Kinevezés a Máv-nál. A kereskedelmi miniszter Bartók István ujvidéki Máv. forgalmi díjnök hivatalnokká nevezte ki és Ujvidék állomásra osztotta be szolgálatátele.

Káposzta és hagyma bejelentése. A városi tanács ezuton figyelmezteti mindazokat, akiknek a házi szükségletéül nagyobb káposzta és hagyma készleteik vannak, hogy ezeket a mennyiségeket kihágási eljárás terbe mellett haladéktalanul jelentsek be.

Vigyázzunk az élelmiszergyegyeinkre. A város közlémelezési ügyosztálya ezuton figyelmeztet mindenkit, hogy az élelmiszergyegyeire vigyázzon, ha azonban mégis elvesztené, úgy haladéktalanul jelentse ezt be a közlémelezési hivatalnak, hogy a jegyeket a kereskedőknél még idejében letulhassák.

Rendele a hadifoglyokról. A honvédelmi miniszter rendeletet intézett Jakabffy Gyula főispánhoz, amelyben közli, hogy tudomása szerint a munkabizottságok a foglyokat iparosokhoz, vendéglősökhoz és magánosokhoz adják ki. A miniszter figyelmezteti a munkabizottságokat, hogy elsősorban a mezőgazdákhoz utalják a foglyokat és más üzemek rendelkezésére csak abban az esetben bocsásanak munkaerőt, ha ez a mezőgazdasági érdek sérelme nélkül történhetik.

Szállítási igazolványok váltása. Profuma Béla polgármester közhírré teszi, hogy a város máfól fogva a zöbdség, gyümölcs és füzéltételek, valamint erekből készült konzervek szállítási igazolványainak kiállításával Cseikovic Imre ujvidéki kereskedőt bízza meg a Petöfi-utca 2. szám alatt. A cég az ujvidéki, ujvidéki járási, szabályai és titeli járásokból származó terményekre állít ki szállítási igazolványt.

Adomány. Brüll Fritzné Budapestről 10 koronát küldött az Ujvidéki Hírlap utján P. A. temetési költségeire. A pénzt rendeltetési helyére juttattak.

Lopások. Petics Pálné született Novakovic Leposzáva ujvidéki lakos csenei szállás 37. szám lakásának kamrájából ismeretlen tettes ma éjszaka négy darab tyukot, egy kakast és egy fekete szoknyát ellopott. — Kocsis Borbála ujvidéki lakos sétatéri bódéját ma délben, míg ő a piacon járt, feltörték és ellopott a kenyér- és élelmiszergyegyeit. A tettest a rendőrség egy, a rendőrség fogdájából megszökbött fiatalkoru személyében kinyomozta és elfogta. Letartóztatták.

Hogyan védekezzünk a malária ellen? A vármegye legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésén a tisztai főorvos bejelentette, hogy a Bácskában is alaposan tarthatunk malária-járványtól. A bejelentés után vita támadt arról, miképpen védekezhetünk a malária ellen. Sznjos, a petróleum és olaj), amellyel a szunyogbábok és álcák legbiztosabban elpusztíthatók, a háború alatt nem állanak rendelkezésünkre. Dr. Spitzer István főorvos felvilágosítással szolgált, hogy az anilin-festékek is igen alkalmasak erre. Egyetlen bibájuk, hogy a vizet vörösré festik. Jó a chrysanthemum-por is, de jelenleg abból is kevés van. Agazdák is segítséget nyújthatnak a malária megszüntetésére, amennyiben napraforgó illóolajjal és zombabékok legbiztosabban kiszáríthatók. Legkevésbé tarthatunk maláriától a topolyai járásban, mert itt hiányzanak azok a szunyogok, amelyek a maláriát terjesztik.

Az országos fehérméni gyűjtés fuvardíj kedvezménye. A hadserg fehérméni szükségletének ellátására megindított országos gyűjtő akció mind hatalmasabb arányokat ölt. Serényi Béla gróf kereskedelmi miniszter díjmentes vasúti szállítást engedélyezett a vidéki állomásokról Budapestre. Ezeket a csomagokat azonban a hivatkozott miniszteri rendelkezés értelmében csak akkor fogadják el díjmentes szállításra, ha a községi előjáróság vagy az iskolai igazgatóság adja fel. Minden fuvarlevelet a tartalombevallás rovataiban a következőkben kell ellátni: Az országos fehérméni gyűjtés eredménye.

Bezárattól a belügyminiszter egy korcsmát. Szabadkáról jelentik: Már többször érkezett panasz *Szuwajdestes* Obrád szabadkai korcsmáor ellen, hogy az orosz foglyoknak italt szolgál ki. A rendőrség többszöri közbeavatása eredménytelen maradt és ezért Szuwajdestes Obrádot a rendőrség feljelentette a belügyminiszternél. A belügyminiszter ma elrendelte Szuwajdestes Obrád korcsmájának bezárását. A rendőrség rögtön foganatosította a belügyminiszter intézkedését és ezzel Szabadka egyik legrégibb korcsmája megszűnt.

Félholtra verte az apját. Szabalyai tudósítónk telefonálja: *Federkiel* Jakab 38 éves naprásmos egy családi ügyből kifolyólag összeszóltakozott az apjával, *Federkiel* János 68 éves szabalyai sürgönykihordóval.

A disputa során az apa súlyos szavakkal illette a fiút, mire ez nekiesett az öregnek és félholtra verte. A csendőrség elfogta *Federkiel* Jakabot, az apát súlyos sebeivel orvosi gondozás alá adták.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR:

Csütörtökön: Csárdáskirályné, operett.
Pénteken: Csillagok bolondja, operett.
Szombaton: Csillagok bolondja, operett.

A Csárdáskirályné mai hetedik előadását még mindig az a példátlan nagy érdeklődés kísérté, amely eme szenzációs sikerű darab iránt minden előadáson megnyilvánult. A szufolóság megfellelő nézőtér és a sűrűn megismétlődő tapsviharok ugy hatottak reánk, mintha ma lett volna a darab premierje. A mai előadás szerepváltozás is történt, miután Edwin szerepébe *Thorma Zsiga* ugrott be, aki igyekezett szerepét jól megjátszani. Mindazt, ami a hírtelen beugrás folytán játékból hiányzott, pótolta szép hangjával. *Deák Kornél* az öreg herceg szerepében a legjobbkat nyújtotta. A többiek mind a megszokott jók voltak. Külön kiemelendők tartjuk még *Révész Ionkának* új tolettjeit, amelyek az ő közismert jóltésére váltanak. K. J.

A „Csillagok bolondja”. Ma este csendülnek fel színházunkban azok a gyönyörű melódiák, melyekről maga a nagyevű szerző *Lehár Ferenc* is megállapította, hogy ez a legszebb és legértékesebb *Lehár* műzika. Egyik hatásos szám a másikat kergeti az operettnben, melynek a hangszereleise is Igaži mesteri munka. A szereplők közül *Révész Ionka*, *Holdy Juci*, *Kényes Margit*, *Szabó Böske*, *Nádasyné Thorma Zsiga*, *Komlós Vilmos*, *Deák Kornél*, *Rónai Tiszay* és *Garay Béla* is kiváló szerepeket játszanak. A „Csillagok bolondja” szombaton és vasárnap este is színe kerül.

Színház hírek. Vasárnap délután a népszerű „Császárné” kerül színe, vasárnap este harmadszor megy „Csillagok bolondja”. Hétfőn este a gyönyörű zenéjű „Három a kislány” kerül színe, míg kedden és szerdán a legmulatságosabb magyar komédiák egyike: „Ótensége kalapja” kerül bemutatásra.

Apponyi az osztrák támadások ellen.

Budapest, nov. 15.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Az Apponyi párt ma este értekezletet tartott, amelyen előfogadtak egy tiltakozó határozati javaslatot az osztrák támadásokkal szemben. A magyar közvélemény — ugymond e határozati javaslat — nem nézheti tovább is féltlenül az ellenséges indulatoknak e fékevesztett kiütését, anélkül, mert sem a lelelős osztrák kormánynak, sem az osztrák képviselőház elnökeinek nem volt egy szava sem e támadások bírálására, vagy visszautasítására. Az egész nemzet elvárja a kormánytól, hogy a magyar érzesnek megfelelőleg és legalább is a támadások mértékében visszautasítsa ezt a legcsonyabb hütlenséget.

A határozati javaslathoz elsőnek Apponyi Albert gróf — és kijelentette, hogy teljessen egyetért a határozati javaslatnál. Mint a kormány tagja azt hiszi, hogy a kormány csak hálás lehet a határozati javaslatért, amely biztosítja arról, hogy a nemzetben egy erős hátvéd és óriási erő támogatja az osztrák támadásokkal szemben megindított akcióját. Biztosan tudja, hogy a kormány ismeri kötelességét és a támadásokra legalább is egyenlő értékű választ fog adni, megvédve Magyarország életvülhetetlen jogait.

Szerkesztőségünk: Ujvidéki Hirlap
Lankádó és nyomdai részlegének székhelye.

Az Ujvidéki Hirlap telefon-száma. Az Ujvidéki Hirlap telefon-számai a következők:

Szerkesztőség: 400 szám.
Kiadóhivatal: 180 szám.

APRÓ HIRDETÉS.

Készítenk utógék 10 szög 1 korona, minden szög 20 fillér, vasárnaponként 10 szög 10 fillér. Apró hirdetések szög 10 fillér. Apró hirdetés az utógék ismételt szög 10 fillér. Apró hirdetés az utógék ismételt szög 10 fillér. Apró hirdetés az utógék ismételt szög 10 fillér. Apró hirdetés az utógék ismételt szög 10 fillér.

Fekete rövid zongorát (pianót) (régi gyártmány) keresek megvételre. Cim a kiadóhivatalban.

Kiszolgáló leány helybeli norinbergi és rövidáru nagykereskedő cégnél azonnal felvételt. Cim a kiadóhivatalban.

Csek látható írású jékarban lévő írógép megvételre kerestetik. Cim a kiadóban.

Hentes privát házakba ajánlok vizsónavágáshoz Metzger György jénóherceg-utca 3.

Eladó vékonyalakra kosztím, kért rövid kabát, furaha. Cim a kiadóhivatalban.

Egy nagy kétszobás lakás azonnalra kerestetik. Cim a kiadóban.

Az Ujvidéki Takarékpénztár
R. T. részvényeit
legmagasabb áron vesszük
Vig Vilmos és Társa
bankháza.

Jókarban lévő télikabát eladó. Jenóherceg-utca 4.

Döszitéj-utca 1/a számú ház eladó. Bővebbet Kiszási-utca 24 állatt

Fekete férfi télikabát eladó. Arany-utca 6.

Borbély segéd fiatal, üzletben lépne Ujvidékre vagy környékén. Cim Budaý Bálint Ujvidék Kinizsi-utca 5 szám.

APOLLO
november 16, 17 és 18-án
Péntek szombat vasárnap

Az utolsó hajnal

rejelmes történet 5 felv.

Főszereplők:
Leopold Kramer, B. Márton
Erzsi, Balassa Jenő, Kláry
Lotto, Kardós Andor, Ujj
Kálmán

Eladó.

HAJÓS TESTVÉREK

Szécsényi utca 9. szám alatt
256 négyzetgölg telek 1 lakóházzal 1 üzlethelyiség utcára
5 szoba konyha 3 kamra gáz
villamosság és vízvezetékekkel,
ártézi kut gyárépület gépház-
zal és 8 helyiséggel. Prima
tégla, traversek és betonépít-
kezés.

Ipartelepnek kiválóan alkalmas.

Eladó gépekkel vagy anélkül.

Bővebbet az

Ujvidéki Népbanknál.

ÉRTESÍTÉS.

Gyönyörű kivitelű modern képek csakis műtermemben készűlnek a legszebben és legolcsóbban. Rossz és régi kép után is lehető nagytípusok készítek.

Szíves pártfogását kérem

Futosevits

lényképez.

Ferenc József tér 2.

(Szerb-Matica épülete)

A mai tőzsde.

Budapest, november 15.

Az az óriási derout, amely napok óta uralkodik a budapesti tőzsdén, ma még fokozódott. Az eladások minden külső ok nélkül igen nagymérvűek voltak, ugyszóval csak eladás történt és a vezető papírok egészen 100 koronáig estek. Kontremines nagybankok részéről történt csupán néhány fedezett vásárlás. A papírok ezen folytonos esése következtében számos existenciá ment tönkre és tőzsdét köröskben nagy az izgalom és ekeseredés a tőzsdé vezetőivel szemben, amely elhamarkodott intézkedéseivel közvetlen okozója volt ennek a deroutnak. A mai árforlajmjegyzések a következők: Magyar Hitel 1238—1285, Osztrák Hitel 855—910, Kereskedelmi Bank 5800, Magyar Bank 836—890, Leszámloltó 720—770, Agrárbank 860—945, Fabank 810—880, Hazai Bank 556—568, Hermes 584, Merkur 310—330, Budapesti gőzmalom 3900, Hungária malom 1000, Salgó 925—1060, Rtna 987—1035, Magyar Fatermelők 1600, Klóttid 570—600, Közúti 990—840, Városl 365—380, Adria 1650—1750, Atlantika 1400—1450.